

Na jednání ekonomické komise a představenstva IHGC v Paříži 17.dubna 2009 se sešlo 9 členských zemí a 7 zástupců obchodních firem. Českou republiku zastupovali představitelé Svazu pěstitelů chmele, CHMELÁŘSTVÍ, družstva Žatec a Unie obchodníků a zpracovatelů chmele ČR.

Ekonomická komise

Podle informací IHGC činila produkce členských zemí v roce 2008 cca 114 000 t na ploše téměř 60 000 ha. Produkce alfa hořkých látek pak dosáhla výše okolo 10 500 t. Pro rok 2009 se očekává velmi mírné snížení plochy, kde velkou roli hraje zejména rozhodnutí Anheuser-Busch InBev o aromatických odrůdách v Německu, Francii a USA. Tyto plochy jsou však přesazovány dalšími aromatickými odrůdami. Do plné produkce se také v letošním roce dostanou výsazy vysokoobsažných odrůd v Německu a USA z minulého roku. Situace na trhu je po několika letech deficitu opět velmi vážná z pohledu hrozící či již existující nadprodukce alfa hořkých látek.

Bulharsko – Produkce chmele v roce 2008 činila 342 t z 220 ha. V roce 2009 se počítá se snížením plochy na 160 ha.

Francie – Produkce v roce 2008 činila 1469 t z 802 ha. Na základě zrušení smluv skupinou Anheuser-Busch InBev (ABI) se snižuje plocha aromatické odrůdy Strisselspalter o 350 ha na 264 ha (informace o kompenzaci je podle zástupců Francie neveřejná). Část ploch již byla a bude osázena jinými aromatickými odrůdami jako Fuggles (nyní vysázeno 34 ha a v plánu dalších 35 ha), Golding (nyní vysázeno 34 ha a v plánu dalších 40 ha), vedle toho je pak naplánován výsaz hořkých odrůd Columbus, Nugget a Brewers Gold. Celková plocha bude v roce 2009 činit 523 ha a produkce je pod smlouvou. Během tří let by chtěli nahradit větší část zrušené plochy odrůdy Strisselspalter jinými odrůdami.

Německo – Produkce v roce 2008 činila 39676 t z 18695 ha. Na základě zrušení smluv skupinou Anheuser-Busch InBev dochází ke snížení 534 ha odrůdy Hallertauer Mtf. Pěstitelé

měli uzavřeny smlouvy na další 3 roky za 7 EUR/kg a za nedodání dostávají od pivovaru kompenzaci 4 EUR/kg, za vyorání plochy pak od seskupení producentů 1000 EUR/ha po dobu tří let. Část ploch z celkového pohledu již byla nahrazena aromatickými odrůdami Perle (plus 103 ha na 3400 ha) a Hallertauer Tradition (plus 197 ha na 2700 ha) a část vysokobsažnými odrůdami Taurus (plus 110 ha na 1250 ha) a Herkules (plus 232 ha na 2100 ha). Celkově se očekává mírný pokles plochy na 18500 ha a produkce alfy se odhaduje na 3500 t. Celková průměrná cena (smluvní i volné chmele) činila v roce 2008 u aromatických odrůd 4,69 EUR/kg (smluvní 4,38 a volná 4,53) a u hořkých odrůd 5,12 EUR/kg (smluvní 4,22 a volná 7,6 EUR/kg). U pěstitelů zůstávají velmi malá množství, protože na jaře proběhla ještě jedna vlna stažení chmele z trhu, ale neznámá a nemalá množství neprodaného chmele jsou ještě u obchodních firem. Meziročně se také významně zvýšila výroba izomerizovaného chmelového extraktu. V Německu jsou na velkou část produkce uzavřeny smlouvy do roku 2014 (2009 – 86 %, 2010 – 85 %, 2011 – 82 %, 2012 – 78 %, 2013 – 70 %, 2014 – 65 %).

Polsko – Produkce chmele v roce 2008 činila 3445 t z 2233 ha. Pro rok 2009 se neočekává významná změna celkové plochy chmele. Dále se počítá s poklesem aromatické odrůdy Lubelski (v roce 2008 591 ha) a růstem aromatických odrůd Perle a Hallertauer Tradition. U hořkých odrůd se počítá s růstem odrůd Magnum a Junga. Průměrné smluvní ceny aromatických odrůd se v roce 2008 pohybovaly mezi 3,3 a 5,5 EUR/kg a u hořkých odrůd 4,0-5,5 EUR/kg. Polští zástupci odhadují, že na trhu zůstává neprodáno cca 300 t chmele. Na další roky jsou smlouvy uzavřeny ve výši 30-50 %.

Rakousko – Produkce v roce 2008 činila 386 t z 215 ha. Hlavními odrůdami jsou aromatické odrůdy Malling, Perle, Celeia a Cicero. Pro rok 2009 se počítá s mírným nárůstem plochy na 224 ha. Smlouvy jsou uzavřeny do roku 2012 na 90 % produkce.

Srbsko - Produkce chmele v roce 2008 činila 98 t z 59 ha. V roce 2009 se počítá s nárůstem plochy na 78,5 ha.

Slovinsko – Produkce chmele v roce 2008 činila 2359 t z 1577 ha. Pro rok 2009 se nepočítá s žádnou významnou změnou plochy ani odrůdového složení. U několika pěstitelů jsou ještě malé zásoby. Na rok 2009 jsou smlouvy uzavřeny na 65 % a na další pak na 50, 30 a 10 %. Celkově pěstovalo chmele ve Slovinsku v roce 2008 141 pěstitelů.

Španělsko – Produkce chmele v roce 2008 byla nejhorší za posledních 15 let a činila 810 t z 465 ha. Plocha by měla v roce 2009 zůstat beze změny a celá produkce chmele je na další 3

roky pod smlouvou.

Ukrajina – Produkce chmele v roce 2008 činila 900 t z 1149 ha. Pro rok 2009 se počítá s nárůstem plochy na 1320 ha. V rámci odrůd dále klesá plocha aromatické odrůdy Klon-18 (na 130 ha) a rostou plochy odrůd Nacionalnyj, Zagrava a Slovianka. U hořkých odrůd rostou plochy odrůd Promin a Alta. Průměrná cena aromatického chmele činila 4,17 EUR/kg a průměrná cena hořkého chmele 4,73 EUR/kg.

USA – Produkce chmele v roce 2008 činila 36574 t z 16550 ha. Na základě rušení smluv skupinou Anheuser-Busch InBev dochází ke zrušení 800 ha odrůdy Willamette (pivovar poskytuje kompenzaci 4 USD/kg po tři roky). Velká část zrušených ploch odrůdy Willamette byla nahrazena jinými aromatickými odrůdami. Pro rok 2009 se očekává celkové snížení ploch o 400 ha na 16150 ha, ale je třeba vzít na vědomí, že 4500 ha, které byly loni vysázeny se dostanou do plné produkce. Očekává se celková produkce alfy ve výši 4150 t. Nízké chmelnice, které se nachází u dvou pěstitelů na ploše cca 200 ha, zůstávají beze změny. U těchto chmelnic chtějí nyní jejich majitelé po 3-4 letech pěstování vyhodnotit jejich ekonomiku v plně produkčním roce.

Velká Británie nepodala podrobnou zprávu, ale její přítomný zástupce informoval, že plochy by měly zůstat beze změn a produkce 2009 tak i 2010 je téměř celá pod smlouvou.

Velkým nedostatkem je samozřejmě opět chybějící informace z Číny, kde podle zástupců obchodních firem bylo loni vysázeno cca 2000 ha, které nebyly vůbec zajištěny smlouvami.

Představenstvo IHGC

Vzhledem k tomu, že se z jednání omluvil prezident IHGC pan Ingwiller vedl jednání představenstva vice-prezident IHGC pan Pichlmaier. V rámci jednání byl odsouhlasen zápis z podzimního jednání z Norinberka a podána znovu informace o kongresu ve Francii (3.-5.srpna 2009). Pro podzimní jednání v listopadu byl schválen Mnichov, s tím, že IHGC poděkovalo České republice za nabídku uspořádání jednání v Praze a tato nabídka bude využita pro

některá budoucí jednání. Jednání v dalších letech se stále ještě diskutují a to např. 2010 výjezdní zasedání Turecko, 2011 – chmelařský kongres Austrálie, 2012 nebo 2013 Belgie.

Představenstvo IHGC dále schválilo návrh úpravy přílohy stanov IHGC, která se týká mezinárodních chmelařských ocenění, který iniciovala Česká republika. Podle tohoto návrhu mají země s plochou do 2000 ha možnost nominovat 2 osoby, země do 5000 ha 3 osoby a země nad 5000 ha – 5 osob. Nominace se počítají pro všechny organizace z jedné země dohromady (tj. v případě ČR se jedná o rozšíření nominací ze 3 na 5 osob, ale jde o společný limit s Unii obchodníků, která je také členem IHGC). V rámci této úpravy stanov mají další možnost 2 osob země, které kongres pořádají a celkem 4 osoby mohou navrhnout komise a představenstvo IHGC.

Jako bod pro další jednání byla zmíněna také celková potřeba novelizace stanov, které jsou již téměř 40 let staré.

Zpráva o situaci na trhu – duben 2009

I přesto, že konečné údaje o sklizni 2008 nejsou ještě od všech zemí k dispozici, může již být konstatováno, že světová sklizeň roku 2008 byla rekordní jak z pohledu produkce chmele tak z pohledu produkce alfa hořkých látek. Na jedné straně za tímto výsledkem stály příznivé klimatické podmínky zvláště v evropských pěstitelských oblastech, na druhé straně pak výrazný nárůst ploch po sklizni 2007. Příznivé podmínky na trhu a nabídka dobrých smluv stály za zvýšením ploch, kdy jen v USA šlo o cca 4500 ha, dále o 2500 ha v Číně a 1000 ha 8000 ha. Takovýto nárůst ploch historie pěstování chmele nepamatuje. Dále je nutné mít na paměti, že většina nových ploch, zejména v USA a Německu, byla osázena novými chmelovými odrůdami s vysokým výnosem a produkcí alfy. v Německu. Světová plocha chmele se tak zvýšila o téměř

Evropská produkce alfa hořkých látek dosáhla cca 5200 t, což je téměř o 40 % více než v předcházejícím roce. Produkce alfy v USA dosáhla cca 4200 t, tj. o 1300 t čili o 45 % více než v předcházejícím roce. Sklizeň chmele v Číně byla průměrná, ale vzhledem k nárůstu ploch chmele činila celková produkce alfy 850 t, tj. o 230 t více než v roce 2007.

Celosvětově dosáhla produkce alfy výše 10500 t v porovnání s 7650 t v předcházejícím roce. Jedná se o nárůst o 37 %. Potřeba alfy pro pivovarský průmysl v roce 2009 činí cca 8300 t. Pokud přidáme 200 t alfy pro užití mimo pivovary pak se jedná o celkovou potřebu v roce 2009 ve výši 8500 t. Tyto údaje znamenají nadprodukcí cca 2000 t alfy. Tyto kalkulace byly provedeny na základě údajů o obsahu alfy před zpracováním, tj. bez zahrnutí ztrát alfy při zpracování.

Na začátku obchodování obecné podmínky na trhu ukazovaly, že tato nadprodukce bude obchodovatelná vzhledem k potřebě dohnat a regulovat situaci zásob u pivovarů. Začátek finanční krize ovšem tyto naděje zničil. Světová ekonomická recese nenechává pivovarský průmysl nedotčen. Produkce chmele roku 2008 ještě nebyla zcela prodána.

Co se dá nyní pravděpodobně očekávat je stagnující pivní trh v Severní Americe, snížení spotřeby piva v Evropě, zvláště ve Východní Evropě, a významné snížení růstu v Latinské Americe a částech Asie. Pokud vše shrneme tak pivovary určitě prodají méně piva než očekávaly minulé jaro. Pokud se budou podmínky dále zhoršovat je zde možnost, že se světová produkce piva po desetiletích růstu dokonce sníží a produkce piva v roce 2009 by mohla být nižší než produkce piva v roce 2008.

V řadě případů mohly pivovary uzavřít smlouvy, s tím, že předpokládaly růst produkce piva. Nyní k tomuto růstu nedojde a tyto pivovary, v nejlepším případě, nebudou již potřebovat dokoupit další množství chmele v následujících dvou letech.

Další pivovary, které nenakoupily chmel s předpokladem růstu produkce a nakoupily dokonce méně než 100 % svých potřeb mají stále dilema. Vysoké ceny posledních dvou sklizní s sebou přinesly změny v recepturách chmelení. Vyšší užití vysoce efektivních chmelových produktů umožnilo úspory chmele. Dilematem pro nákupní oddělení zůstává skutečnost, že mnoho receptur se změnilo poté co již byly uzavřeny smlouvy na budoucí sklizně.

Je zde ještě jiný faktor, který velmi ovlivňuje strukturu zákazníků a tedy poptávku. Spojení, převzetí a prodej pivovarů znamenaly a budou znamenat změny ve filozofii chmelení, což ovlivní vše od skladové politiky k výběru používaných chmelových produktů a odrůd. Například smlouva uzavřená v minulých dvou letech jedním vlastníkem může být zrušena nebo upravena novým vlastníkem.

Po krizi deficitu produkce v minulých letech čelí obor chmelařství nyní po velmi krátkém čase situace nadprodukce. Pokud zůstane světová plocha chmele beze změn na cca 58 500 ha pak normální produkce roku 2009 bude znamenat dalších cca 10500 t alfa hořkých kyselin. Stagnující produkce piva by zapříčinila další nadprodukcí ve výši 2500 t alfy na trhu.

Světový trh se chmelem nedává podporu žádné nové pěstitelské ploše. Pěstitelé chmele musí dokonce začít vyorávat plochu, na kterou nebyly uzavřeny smlouvy a odstranit ji z produkce. To postihuje zejména ty země, které rozšířily svoji plochu chmele bez krytí smlouvami a ty země, které nemají smlouvy na existující plochu nebo neakceptovaly nabídky na smlouvy.

Pěstitelské země, které využily příznivé tržní podmínky a uzavřely dlouhodobé smlouvy za dobré ceny budou z této situace profitovat a vyjdou ze světové recese silnější než předtím.

(Hintermeier (Barth-Haas Group), Cooberg (Hopsteiner))